

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till
läroböcker och andra läromedel i de obligatoriska
skolformerna vid Nyckelskolan i Södertälje kommun
med Nyckelknippan Förskole Aktiebolag som
huvudman**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Nyckelskolan. Granskningen genomfördes under höstterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fyra utvecklingsområden som angetts i beslut den 20 november 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Nyckelskolan senast den 6 maj 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Nyckelknippan Förskole Aktiebolag har inkommit med en sådan redovisning den 24 april.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Nyckelknippan Förskole Aktiebolag behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid för att befästa sina kunskaper.

Nyckelknippan Förskole Aktiebolag har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Nyckelknippan Förskole Aktiebolag har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Nyckelknippan Förskole Aktiebolag har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen ännu inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa att samtliga ämnen i alla årskurser använder en huvudsaklig lärobok eller ett huvudsakligt läromedel som stomme i undervisningen. Det framgår av redovisningen att skolans lärare fortfarande i vissa ämnen och årskurser undervisar med hjälp av material från spridda källor. Det kan leda till att elever ges minskade möjligheter till överblick och mindre systematisk undervisning.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen behöver vidta ytterligare åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid för att befästa sina kunskaper.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har sett till att det nu finns fungerande rutiner på skolan så att möjlighet finns att låna hem en lärobok om elever önskar det. Vidare framgår av redovisningen att alla elever dessutom har tillgång till läromedel digitalt hemifrån. Åtgärden har lett till att eleverna nu har möjlighet att välja att använda en lärobok eller ett digitalt läromedel. Det ger elever chans att använda det läromedel som de föredrar, vilket huvudmannen beskriver skapar goda förutsättningar för elevers kunskapsinhämtning.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 3

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av huvudmannens redovisning framgår att eleverna i alla ämnen och årskurser har tillgång till läromedel. På mellanstadiet har eleverna tillgång till digitalt läromedel i natur- och samhällsorienterande ämnen. De har därutöver tillgång till läroböcker i halvklassuppsättning. Vidare framgår att lärarna också har tillgång till lärarhandledningar. Huvudmannen har inte planerat för vidare åtgärder.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom området.

Utvecklingsområde 4

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Av huvudmannens redovisning framgår att huvudmannen har påbörjat ett arbete med att utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel. Det finns tid avsatt för ämneskonferenser och vid ett tillfälle per år ska lärarna utvärdera och analysera de läromedel som används på skolan. Samtalsfrågor att utgå ifrån är framtagna av rektorn och skolans förstelärare. Vidare framgår av redovisningen att även elever, genom elevrådet, kommer att ges möjlighet att analysera och reflektera över de läromedel som används på skolan. Effekter som huvudmannen förväntar sig av åtgärderna är bättre kännedom om hur de läromedel som används fungerar och vilka förändringar eller inköp av läromedel som behöver göras.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av

vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.
Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

På Skolinspektionens vägnar

X Ewa Mölleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Ewa Mölleryd

X Malin Larsson

Föredragande
Signerat av: Malin Larsson

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.¹ Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande²:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.³

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.⁴ I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁵

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

¹ Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

² 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

³ 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

⁴ Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

⁵ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁶

⁶ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.